

- Įvykis, kurio negalite praleisti: CCBE konferencija dirbtinio intelekto ir žmogiškojo teisingumo tema
- CCBE Nuolatinis komitetas
- Elektroniniai įrodymai: CCBE pozicija dėl Komisijos pasiūlymo dėl elektroninių įrodymų baudžiamosiose bylose
- CEPEJ ataskaitos, kurioje vertinama Europos teismų sistema, paskelbimas
- ES civilinių teismų bendradarbiavimo modernizavimas ir skaitmeninimas
- Kolektyviniai vartotojų interesai: CCBE pozicija
- 2018 m. Europos teisininkų diena – „Kodėl teisininkai svarbūs: ginant teisinės valstybės gynėjus“
- Teisinės pagalbos visiems asmenims, prašantiems tarptautinės apsaugos, užtikrinimas
- CCBE rudeninis priėmimas: „ES vaidmuo teisinėje valstybėje“
- TRADATA (teisininkų mokymas apie ES duomenų apsaugos reformą)

ĮVYKIS, KURIO NEGALITE PRALEISTI: CCBE KONFERENCIJA DIRBTINIO INTELEKTO IR ŽMOGIŠKOJO TEISINGUMO TEMA

Dirbtinis intelektas (DI) vis dažniau naudojamas teikiant teisinės paslaugas ir teisingumo sistemose ir tai tiesiogiai paveiks teisininko profesijoje atliekamą veiklą. Vis dėlto DI grindžiamos „automatizuotos sprendimų priėmimo programos“ ir DI naudojimas teisingumo srityje kelia daug teisinių klausimų ir etikos problemų, susijusių su duomenų rinkimu ir algoritmų, blokų grandinės technologijos ir išmaniųjų sutarčių naudojimu, skaitmeninių teisinių paslaugų teikimu, teise kreiptis į teismą ir teise į teisingą bylos nagrinėjimą.

Apie šias problemas lapkričio 30 d. bus kalbama CCBE (Europos Sąjungos advokatūrų ir teisininkų draugijų tarybos) konferencijoje „Dirbtinis intelektas ir žmogiškasis teisingumas“ Lilio katalikiškame universitete Prancūzijoje. Technikos įmonių ekspertai, Europos Komisijos nariai, Europos agentūros ir Europos Taryba pristatys klausimus ir temas, kurios kelia susirūpinimą. Tuomet konferencijos dalyviai seminaruose aptars praktines tokių klausimų pasekmes teisininkams.

Po pietų trys pagrindiniai pranešėjai pristatys akademinį, reguliavimo ir teisės sektorių požiūrį į etiką naudojant DI teisingumo srities kompiuterinėse programose – kalbės Mathieu Coulaud, „Microsoft France“ Teisės departamento vadovas; Gregory Lewkowicz, „Université Libre de Bruxelles“ profesorius ir pasaulinės teisės programos Perelman centre direktorius; ir Paul Nemitz, Europos Komisijos pagrindinis patarėjas horizontaliosios teisingumo politikos ar teisinių veiksmų strategijoms.

Už teisingumą, vartotojų reikalus ir lyčių lygybę atsakinga Komisijos narė Věra Jourová taip pat aptars šias aktualias temas vaizdo įrašė, skirtame teisingumo ir teisės srities specialistams. Pagaliau CCBE Prancūzijos delegacijos vadovas Thierry Wickers ir CCBE Teisininkų profesijos ateities komiteto pirmininko pavaduotojas Christian Lemke užbaigs konferenciją pristatydami seminaruose padarytas išvadas.

Prisijunkite prie mūsų aktyviai aptariant DI teisingumo srityje! Lauksime jūsų Lilyje lapkričio 30 d. Registracija vyksta iki lapkričio 21 d. CCBE konferencijos tinklalapyje: <http://ccbeconference.eu/en/>.

CCBE NUOLATINIAME KOMITETE APSILANKĖ PRANEŠĖJAI KEES STERK, ENCIJ PIRMININKAS, IR GÁBOR MAGYAR, EUROPOS KOMISIJOS TEISINGUMO POLITIKOS IR TEISINĖS VALSTYBĖS POLITIKOS PAREIGŪNAS

Spalio 19 d. Briuselyje CCBE sulaukė dviejų ypatingų svečių savo Nuolatiniam komitete: p. Magyar, Europos Komisijos teisingumo politikos ir teisinės valstybės politikos pareigūno, ir p. Sterk, Europos teismų tarybų tinklo (ENCJ) pirmininko.

Politikos pareigūnas p. Magyar pristatė ES teisingumo rezultatų suvestinę už 2018 m. ir išsamiai ją paaiškino. ENCIJ pirmininkas Kees Sterk pačiu laiku kalbėjo apie su teisine valstybe susijusią teisėjų ir teisininkų padėtį ES.

Nariai su dideliu susidomėjimu pasveikino p. Magyar ir p. Sterką ir vaisingai diskutavo su abiem pranešėjais. CCBE tikisi ir toliau bendradarbiauti su Europos Komisija ir Europos teismų tarybų tinklu.

CCBE pirmininkas Antonín Mokrý vedė diskusijas tokiais klausimais kaip teisinė valstybė Vengrijoje ir Rumunijoje. Be to, priimti šie tekstai:

- [CCBE rekomendacijos dėl tam tikrų Mokesčių tarpininkų direktyvos aspektų](#)
- [CCBE pozicija dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti reglamentus dėl dokumentų įteikimo ir įrodymų rinkimo civilinėse ir komercinėse bylose](#)
- [CCBE pareiškimas dėl būtinybės garantuoti teisinę pagalbą visiems asmenims, prašantiems tarptautinės apsaugos](#)
- [CCBE pozicija dėl Komisijos siūlomo reglamento dėl Europos orderių pateikti ir saugoti elektroninius įrodymus baudžiamosiose bylose](#)
- [CCBE pastabos dėl Komisijos konsultacijos „Komisijos „geresnio reglamentavimo“ požiūrio inventorizacija“](#)

Nuolatiniam komitete taip pat aptarti būsimi CCBE renginiai. O būtent, spalio 25 d. švenčiama Europos teisininkų diena ir lapkričio 30 d. Lilyje, Prancūzija, organizuojama [konferencija dirbtinio intelekto – žmogiškojo teisingumo](#) tema.

CCBE ragina visus skaitytojus registruotis konferencijai Lilyje, kurioje bus nagrinėjamas DI poveikis teismams ir teisininko profesijai.

ELEKTRONINIAI ĮRODYMAI: CCBE POZICIJA DĖL KOMISIJOS PASIŪLYMO DĖL ELEKTRONINIŲ ĮRODYMŲ BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Spalio 19 d. CCBE priėmė savo [poziciją](#) dėl [Komisijos pasiūlymo](#) dėl reglamento dėl Europos orderių pateikti ir saugoti elektroninius įrodymus baudžiamosiose bylose. Šiuo svarbiu pasiūlymu siekiama, kad policijos ir teisminės institucijos galėtų lengviau ir greičiau gauti elektroninius įrodymus (pvz., elektroninius laiškus ar dokumentus, esančius debesų saugyklose) iš paslaugų teikėjo kitoje valstybėje narėje, kad galėtų tirti nusikaltimus, persekioti baudžiamąja tvarka ir nuteisti nusikaltėlius ir teroristus.

CCBE nuomone, remiantis nurodytu teisiniu pagrindu ES institucijos negali priimti teisės akto, leidžiančio vienos valstybės narės nacionalinėms valdžios institucijoms liepti kitoje jurisdikcijoje esantiems privatiems subjektams pateikti elektroninius įrodymus. Ji taip pat mano, kad pasirinkus reglamentą, o ne direktyvą kaip teisinę priemonę, gali pasikeisti paradigma baudžiamosios teisės srityje, dėl ko kyla didelė rizika, kad ES teisės aktai gali sumažinti aukštesnius nacionalinius standartus.

CCBE nuomone, pasiūlyme iš esmės numatomas mechanizmas, per kurį apeinamos nusistovėjusios teisminės pagalbos sistemos, o pagrindinių teisių apsauga iš dalies arba visiškai deleguojama privatiems asmenims. CCBE visiškai nesutinka su šiuo požiūriu, nes tai kenkia pagrindinei nacionalinių teisminių institucijų pareigai užtikrinti, kad jos piliečių teisės nebūtų menkinamos ar pažeidžiamos. Toks pakenkimas atsiranda dėl to, kad nacionalinės teisminės institucijos nebegalėtų imtis prašymų dėl teismo bendradarbiavimo, kuriuos teikia kitos valstybės narės institucija, teisėtumo patikrinimo. Taigi CCBE mano, kad vietoj nacionalinių teisminių institucijų vaidmens ir atsakomybės ribojimo labiau tiktų pagreitinti tarpusavio teisinės pagalbos ir Europos tyrimų

orderių procedūras per skaitmeninimą ir sudaryti geresnes sąlygas nacionalinėms valdžios institucijoms reaguoti į tarpvalstybinės užklausas.

Todėl CCBE pabrėžia, kad pasiūlymo taikymo sritis turėtų apsiriboti Europos orderiais dėl įrodymų išsaugojimo ir kad Komisijos siekiamų tikslų būtų galima pasiekti taikant procedūras, numatytas pagal esamas sutartis dėl Europos tyrimo orderio ir abipusės teisinės pagalbos.

Galiausiai, pozicijos išdėstymo dokumente taip pat pateikiami keli klausimai ir problemos, kurie, CCBE nuomone, turėtų būti sprendžiami teisėkūros proceso metu, ypač susiję su advokatų ir klientų tarpusavio bendravimo konfidencialumo apsauga; teismo patvirtinimu; atsisakymo vykdyti orderį pagrindais; pakankamo įtarimo laipsnio būtinybe; pranešimo duomenų subjektams svarba ir teisėmis į gynybą.

CEPEJ ATASKAITOS, KURIOJE VERTINAMA EUROPOS TEISMŲ SISTEMA, PASKELBIMAS

Savo [ataskaitoje](#) ir interaktyvioje duomenų bazėje [CEPEJ-STAT](#) Europos Tarybos Europos veiksmingo teisingumo komisija (CEPEJ) 2018 m. spalio 4 d. paskelbė savo išvadas dėl 45 Europos šalių teismų sistemų veikimo pagrindinių tendencijų.

Ataskaitoje pateikiamas 45 valstybių narių bei vienos CEPEJ valstybės stebėtojos (Izraelio) išsamus teismų sistemų veikimo, jų biudžetų, teisėjų, prokurorų ir advokatų padėties ir teismų organizacinės struktūros aprašymas. Visi politikos formuotojai ir teisingumo srities specialistai gali naudotis šia ataskaita ir duomenų baze kaip orientyru kurdami viešąją teismų sistemos organizavimo politiką.

Šiame etape CEPEJ taip pat siekia įvertinti naujas teismuose atsirandančias politikos kryptis ir technologijas (atvirieji duomenys, dirbtinis intelektas ir blokų grandinės technologija, žr. 217 psl.).

Be to, ataskaitos 3.5 skyriuje (171 psl.) kalbama apie teisininkus.

Apie ataskaitą:

- [CEPEJ ataskaitos „Europos teismų sistemos – teisingumo veiksmingumas ir kokybė“ 2018 m. redakcija](#)
- [Ataskaitos apžvalga](#)
- [Ataskaitą pristatantis pranešimas \(pagrindinės tendencijos ir išvados\)](#)
- [„Powerpoint“ pateiktis](#)
- [Pranešimas žiniasklaidai](#)

ES CIVILINIŲ TEISMŲ BENDRADARBIAVIMO MODERNIZAVIMAS IR SKAITMENINIMAS

Spalio 19 d. CCBE paskelbė savo [poziciją](#) dėl Komisijos pasiūlymų iš dalies pakeisti reglamentus dėl [dokumentų įteikimo](#) ir [įrodymų rinkimo](#) civilinėse ir komercinėse bylose. Komisijos pasiūlymu siekiama, kad piliečiai ir įmonės galėtų pigiau, efektyviau ir lengviau pasinaudoti savo teise kreiptis į civilinius teismus, įpareigojant teismus keisti dokumentais elektroniniu būdu ir skatinant naudoti vaizdo konferencijas siekiant išklausti kitoje šalyje esančius liudytojus.

Nors CCBE siekia, kad elektroninių priemonių naudojimas taptų įprastu standartu bendraujant kompetentingoms institucijoms, kai vyksta tarpvalstybinis teisminis bendradarbiavimas civilinėse ir komercinėse bylose, ji pabrėžia, kad toks žingsnis turi eiti kartu su tam tikrais saugikliais ir tinkamo proceso užtikrinimo procedūromis, įskaitant profesinės paslapties ir advokato teisės neatskleisti profesinės paslapties apsaugą. Šiuo tikslu pozicijos išdėstymo dokumente siūlomi įvairūs pakeitimai.

KOLEKTYVINIAI VARTOTOJŲ INTERESAI: CCBE POZICIJA

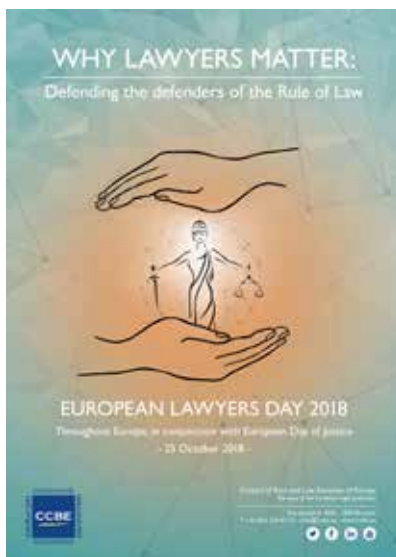
Rugsėjo 24 d. CCBE paskelbė savo [pozicijos išdėstymo dokumentą](#) dėl [pasiūlymo](#) dėl Direktyvos dėl atstovaujamyjū ieškinių siekiant apsaugoti kolektyvinius vartotojų interesus, panaikinančios Direktyvą 2009/22/EB.

Pagrindinis klausimas, kurį CCBE nagrinėjo savo pozicijos išdėstymo dokumente, yra tai, kad minėtame pasiūlyme galimybė inicijuoti atstovaujamosius ieškinius, kuriais siekiama apsaugoti kolektyvinius vartotojų interesus, rezervuojama kvalifikuotiems subjektams, kad būtų išvengta piktnaudžiavimo procesu arba be pagrindo iškeltų bylų. CCBE mano, kad yra ir kitų, mažiau ribojančių mechanizmų, kuriais būtų užkirstas kelias nepagrįstems, dirbtiniams ir įkyriems ieškiniams, pavyzdžiui, įvedant principą „pralaimėjusysis moka“ arba uždraudžiant teisę atstovaujantiems subjektams arba advokatams gauti dalį to, kas buvo laimėta byloje. Labiau tikėtina, kad proceso metu bus elgiamasi kruopščiai ir veiksmingai, jei tie, kurie pateikia kolektyvinį ieškinį dėl žalos atlyginimo, yra kvalifikuoti teisininkai. Be to, kvalifikuotiems subjektams suteikta monopolija kelia įvairių sunkumų, pavyzdžiui, jei kvalifikuotų subjektų nėra arba jie nesiima veiksmų, interesų konflikto atveju ar kvalifikuotų subjektų atsisakymo ar trukdymo atveju.

CCBE taip pat rimtai susirūpinusi dėl to, kokią pagalbą kvalifikuoti subjektai gali gauti iš valstybių narių valdžios institucijų. Dėl to gali atsirasti procesinė nelygybė ir dėl politinių motyvų reišiami ieškiniai arba ieškiniai, kurie dėl neiškių priežasčių yra nukreipti prieš tam tikrų valstybių narių prekybininkus.

Be to, CCBE nesutinka su Komisijos sprendimu nustatyti pasirinkimo nedalyvauti, o ne pasirinkimo dalyvauti procedūrą. Kadangi kolektyvinio žalos atlyginimo pagrindas yra individualūs reikalavimai, pasirinkimo dalyvauti principas, pagal kurį fizinis arba juridinis asmuo, kuris prisijungia prie ieškinių, turėtų tai daryti tik aiškiai su tuo sutikdamas, yra vienintelis būdas tinkamai laikytis ir užtikrinti kiekvieno atskiro vartotojo laisvę individualiai spręsti, ar siekti savo reikalavimo patenkinimo ar ne, veikiant savarankiškai ir aktyviai. Turėtų būti reikalavimas, kad vartotojas turėtų pasakyti „taip“, kad dalyvautų kolektyvinėje žalos atlyginimo byloje, ir neturėtų būti verčiamas imtis veiksmų, kad nedalyvautų kolektyvinio žalos atlyginimo mechanizme, su kuriuo jis nesutinka.

2018 M. EUROPOS TEISININKŲ DIENA – „KODĖL TEISININKAI SVARBŪS: GINANT TEISINĖS VALSTYBĖS GYNĖJUS“

Spalio 25 d. CCBE ketvirtą kartą organizavo Europos teisininkų dieną.

2018 metams CCBE pasiūlė temą: „Kodėl teisininkai svarbūs: ginant teisinės valstybės gynėjus“.

Žmogaus teisių gynėjai ir teisinės valstybės principai – tai klausimai, prie kurių CCBE kiekvieną dieną sunkiai dirba.

Daugelyje šalių Europos teisininkų dienos proga organizuojamos konferencijos, grupinės diskusijos ir kita veikla, įskaitant, be kita ko, Belgiją, Kroatiją, Čekiją, Prancūziją, Airiją, Liuksemburgą, Lenkiją, Ispaniją ir Jungtinę Karalystę.

Daugiau informacijos ir nuotraukų apie šią veiklą netrukus rasite [CCBE svetainės Europos teisininkų dienai skirtoje skiltyje](#).

TEISINĖS PAGALBOS VISIEMS ASMENIMS, PRAŠANTIEMS TARPTAUTINĖS APSAUGOS, UŽTIKRINIMAS

Spalio 19 d. CCBE paskelbė [pareiškimą](#), kuriame išreiškė susirūpinimą dėl potencialaus migrantų kontrolės centrų ir priėmimo platformų kūrimo.

Pagal šią idėją, šiuo metu svarstomą ES lygmeniu, siekiama sukurti kontroliuojamus centrus Europos Sąjungoje ir regionines priėmimo platformas trečiojoje šalyje, ypač Šiaurės Afrikoje.

Šiuo požiūriu CCBE primena, kad pagal Europos direktyvas dėl prieglobsčio, nustatant pabėgėlio statusą turi būti taikomos tam tikros apsaugos priemonės, pvz., teisinė pagalba prieglobsčio prašytojams. Tačiau šios apsaugos priemonės jau nėra garantuojamos

esamuose karštuosiuose taškuose, ypač Graikijos Lesbo saloje, kur teisinę pagalbą migrantams tenka teikti pagal savanoriškas iniciatyvas, pvz., [Europos teisininkai Lesbo saloje \(ELIL\) iniciatyva](#), kurią 2016 m. pradėjo CCBE ir Vokietijos advokatūra.

Todėl CCBE daro išvadą, kad jeigu būtų sukurtos naujos struktūros, jos turėtų pasirūpinti reikiamais žmogiškaisiais ir finansiniais ištekliais, kad užtikrintų kvalifikuotų teisininkų teisinę pagalbą visiems prieglobsčio prašytojams.

CCBE RUDENINIS PRIĖMIMAS: „ES VAIDMUO TEISINĖJE VALSTYBĖJE“

Spalio 18 d. CCBE surengė savo 2018 m. rudeninį priėmimą: „ES vaidmuo teisinėje valstybėje“, kuriame susirinko žymūs svečiai ir CCBE nariai, kad aptartų ES vaidmenį teisinėje valstybėje ir ką teisininkai gali padaryti, kad dar labiau sustiprintų teisinę valstybę Europoje.

Svarbiausi renginio momentai buvo CCBE prezidento Antonín Mokrý ir p. Niovi Ringou, Europos Komisijos Teisingumo politikos ir teisinės valstybės padalinio vadovės, kalbos, kuriose jie kalbėjo apie Europos Komisijos veiksmus, susijusius su teisine valstybe.

CCBE norėtų padėkoti poniai Ringou už dalyvavimą priėmime, taip pat svečiams už jų atvykimą, dėl ko priėmimas tapo labai įdomiu renginiu.

Nariai švenčia CCBE priėmimo metu

TRADATA (TEISININKŲ MOKYMAS APIE ES DUOMENŲ APSAUGOS REFORMĄ)

Pagal TRADATA projektą Europos teisininkų fondas suvienijo savo pastangas su 7 skirtingų valstybių narių (Vokietijos, Prancūzijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, Belgijos ir Airijos) advokatūromis, teisininkų draugijomis ir mokymo įstaigomis organizuojant 21 mokymo seminarą teisininkams apie naująją ES duomenų apsaugos reformą įvairiuose visų projekto šalių partnerių miestuose. Projektui įpusėjus, projekto organizatoriai jau surengė 10 daug dalyvių pritraukusių seminarų 9 skirtinguose miestuose 6 skirtingose šalyse, kuriuose iš viso apmokyta 430 teisininkų, kas gerokai viršija mūsų pradinį tikslus ir siekius. Tačiau TRADATA projektas toli gražu nėra baigtas: siekiame, kad iki projekto pabaigos (2019 m. lapkričio mėn.) seminarai būtų organizuoti 20 skirtingų miestų 7 skirtingose šalyse ir iš viso būtų apmokyta 630 Europos teisininkų. Mokymo seminarai yra nacionaliniu lygmeniu organizuojami visos dienos renginiai, kur rytinė sesija skiriama Europos teisinei sistemai (daugiausia BDAR), o popietinėje sesijoje daugiausia dėmesio skiriama nacionalinei duomenų apsaugos teisinei sistemai. Mūsų seminarų mokymo medžiaga yra laisvai prieinama Europos teisininkų fondo (ELF) interneto svetainėje, su ja galima susipažinti paspaudus nuorodą: <http://elf-fae.eu/data-protection/>. TRADATA yra vienas iš šešių Europos projektų, gavusių Europos Sąjungos finansinę paramą pagal kvietimą teikti paraišką dėl dotacijų veiksmams, skirtą remti mokymus apie duomenų apsaugos reformą, ir vienintelis projektas skirtas išskirtinai teisininkams.

BŪSIMI RENGINIAI

2018 m. lapkričio 29 d. CCBE plenarinė sesija – Lilis

2018 m. lapkričio 30 d. CCBE konferencija „Dirbtinis intelektas – žmogiškasis teisingumas“ – Lilis